

Поважни настани:

- **Еврозона:** Позитивни економски показатели, поволни согледувања на пазарите за политичките перспективи, позначително повлекување средства во рамки на програмата ТЛТРО
- **САД:** Повлечен е Предлог-законот за реформи во здравствениот систем
- **Нов Зеланд:** Без промена на монетарната политика

Во текот на неделата, информациите за најголемите земји во еврозоната на политички план беа главно позитивни. На почетокот на неделата, пазарите беа насочени кон првата телевизиска дебата на кандидатите за претседателските избори во *Франција*, на којашто според анкетите најсигурен кандидат бил Емануел Макрон. Следствено, веројатноста за победа на изборите и понатаму е највисока за овој кандидат, а новост претставува тоа што според анкетите, Макрон го презеде водството и во првиот круг од изборите. Во *Германија*, беа забележани добри резултати на партијата на канцеларката Ангела Меркел, Христијанската демократска унија (CDU), којашто победи на изборите во сојузната држава Сар со 40,7% од гласовите¹. По состанокот на министрите за финансии од еврозоната (Еврогрупата) во Брисел, претседателот на Еврогрупата, Јерон Дајселблум, изјави дека сè уште постојат некои клучни разлики во ставовите помеѓу Грција и меѓународните кредитори во однос на реформите потребни за одобрување на останатиот дел од помошта, но и дека сепак има одреден напредок во разговорите. Кон крајот на неделата, претседателот на Европската комисија (ЕК), Жан-Клод Јункер изјави дека кредиторите од еврозоната и Грција треба да постигнат технички договор пред состанокот на министрите за финансии од еврозоната на 7 април. Притоа, Јункер одби да заземе јасен став околу критиките од страна на грчкиот премиер Алексис Ципрас кон ММФ за бараните реформи на пазарот на труд².

Објавените податоци за еврозоната беа во голем дел позитивни. Конечниот композитен индекс ПМИ за еврозоната во февруари порасна со најбрзото темпо во последните шест години, зголемувајќи се од 54,4 на 56 поени. Во овие рамки, подиндексот за вработеноста забележа најбрз пораст во последните десет години. Довербата на потрошувачите³ во март се подобри, од -6,2 на -5 поени, надминувајќи ги пазарните очекување. Од

друга страна, показателот за деловната клима во Франција во март неочекувано се намали на најниското ниво во последните четири месеци (104 поени), при намален оптимизам кај производителите⁴. Слично на ова, и показателот за довербата на потрошувачите во Германија⁵ неочекувано се намали од 10 на 9,8 поени, што делумно се должи на зголемената загриженост на потрошувачите дека зголемувањето на инфлацијата ќе ја намали нивната куповна моќ.

На последната аукција во рамки на програмата ТЛТРО II, интересот на банките (околу 474 банки) беше над очекувањата според анкета на Ројтерс (233,5 милијарди евра, наспроти 125 милијарди евра), што значи дека банките повлекле повеќе евтини средства од ЕЦБ во очекување на постојан раст на кредитирањето⁶. Минатиот месец ЕЦБ одлучи да не ја продолжува оваа програма, бидејќи растот на кредитите кон корпоративниот сектор достигна највисоки нивоа од 2009 година наваму.

Показателите за економските остварувања во САД не беа особено поволни како што упатуваа показателите за очекувањата, но и понатаму упатуваат на поволни економски движења. Во февруари, порачките за трајни добра забележаа побавен раст во однос на јануари (од 2,3%⁷, наспроти 1,7%). Во однос на пазарот на недвижности, показателите се придвижија во различна насока. Имено, продажбата на постојни објекти за домување во февруари неочекувано се намали за 3,7%, по забележаниот најбрз раст во последните десет години во минатиот месец. Според пазарните учесници, ваквиот пад се должи на намалената понуда на објекти за домување на пазарот на недвижности, што придонесе за пораст на цените на недвижности и воедно, пад на побарувачката. Од друга страна, продажбата на нови објекти за домување неочекувано се зголеми од 5,3%⁸ на 6,1% во февруари, и покрај тоа што пазарните учесници очекуваа раст само од 0,7%. Ваквата промена посочува дека сепак продолжува закрепнувањето на овој пазарен сегмент, и покрај

¹ На изборите во Сар во 2012 година, ЦДУ освои 35,2% од гласовите.

² ММФ настојува Грција да ги усвои бараните реформи како услов да се придружи во финансиската помош, којашто тековно е финансирана само од кредиторите од еврозоната.

³ Показателот за довербата на потрошувачите (Consumer confidence indicator) во еврозоната се заснова на одделни анкетни прашања упатени до потрошувачите (Joint Harmonised EU Programme of Business and Consumer Surveys).

⁴ Според првичните податоци за буџетскиот дефицит на Франција, дефицитот во 2016 година е намален од 3,5% на 3,4% од БДП, но е сè уште повисок од таргетирааниот дефицит од страна на владата, од 3,3% од БДП. Од друга страна, Португалија успеа да го намали буџетскиот дефицит од 4,4% на 2,1% од БДП, што воедно е најниско ниво од 1974 година досега и е значително под таргетот од 2,5% од БДП определен од ЕК.

⁵ Германскиот показател за довербата на потрошувачите (GfK German Consumer Climate Index) го мери нивото на доверба на потрошувачите во економската активност, односно се прави анкета на околу 2.000 потрошувачи, коишто даваат одговори и согледувања за минатите и идните економски услови.

⁶ Од италијанските банки, коишто повлекле околу 50 милијарди евра преку оваа програма, најголемиот дел од околу 24,4 милијарди евра го позајмила банката „УниКредит“.

⁷ Податокот за растот на побарувачката за трајни добра во јануари беше ревидиран нагоре од 2% на 2,3%.

⁸ Податокот за продажбата на нови објекти за домување во јануари беше ревидиран нагоре од 3,7% на 5,3%.

повисоките цени и каматните стапки на хипотекарните кредити и се поврзува со пролетната сезона на купување домови во услови на потопло време. Според високофреквентните податоци за пазарот на труд, бројот на барања за социјална помош во неделата до 18 март неочекувано се зголеми за 15.000 на ниво од 261.000.⁹

Во текот на неделата, беше значајно што се појавија дискусии околу прашањето за билансот на ФЕД како дел од нормализацијата на монетарната политика. Имено, веќе неколку членови на Советот на ФЕД (меѓу кои Џон Вилијамс, Лорета Местер и Џејмс Балард) се произнесоа со ставови дека треба да се започне со процесот на намалување на билансот на ФЕД.

Кон крајот на неделата, беше повлечен Предлог-законот за реформи во здравствениот систем на претседателот Доналд Трамп. Законот што требаше да претставува замена за тековниот Обамакеар беше повлечен уште пред да се гласа од

страна на Претставничкиот дом во САД (House of Representatives), заради недоволната поддршка од страна на Републиканската партија. По повлекувањето на Предлог-законот, Трамп изјави дека ќе се насочи кон даночните реформи коишто ги предложи за време на својата кампања. Како одраз на тоа, кај пазарите се појави неизвесност дали администрацијата на Трамп ќе успее да спроведе какви било даночни и инфраструктурни реформи, коишто се позначајни за економијата отколку Обамакеар.

Централната банка на Нов Зеланд во текот на вчерашниот ден ја задржа референтната каматна стапка на нивото од 1,75%, повторувајќи дека каматната стапка ќе биде непроменета во рамките на „значителен временски период“. По состанокот, гувернерот Греам Вилер изјави дека монетарната политика би требало соодветно да се приспособува, пред сè заради зголемените неизвесности на меѓународен план.

Позначајни пазарни движења

САД-доларот забележа депрецијација во однос на еврото на неделна основа, во услови на зголемена неизвесност околу можноста за спроведување на најавените политики од страна на претседателот на САД и ублажен тон на учесниците на состанокот на земјите од Г-20 во Баден Баден во однос на борбата против протекционизмот¹⁰ и истовремено, како резултат на намалените политички ризици во еврозоната. Во такви услови, како и при пренесени очекувања од страна на претставници на ФЕД за стабилна динамика на зголемувањето на каматните стапки од ФЕД, приносите на државните обврзници на САД со рочност од две до десет години се намалија. Наспроти тоа, позитивниот исход од телевизиската дебата помеѓу претседателските кандидати во Франција беше причина за пораст на приносите на државните обврзници во еврозоната¹¹, како резултат на зголемениот апетит за ризик на пазарните учесници, што предизвика намалување на побарувачката за побезбедни инструменти. Цените на акциите, предводени од индексот СиП, беа пониски на неделна основа, под влијание на преиспитувањата на пазарните учесници дали движењата на ризичните инструменти се засноваат на реалистички очекувања. Цената на нафтата забележа неделен пад од 1,4%, главно заради порастот на залихите и зголеменото производство на нафта во САД и намалениот оптимизам во врска со напорите на ОПЕК за ограничување на производството на нафта. Во текот на неделата, беше забележан недостиг на извори на финансирање во јапонски јени, во пресрет на завршетокот на фискалната година во Јапонија (на 31 март).

⁹ Податокот за првични барања за социјална помош во неделата до 11 март беше ревидиран нагоре, од 241.000 на 246.000.

¹⁰ Во соопштението за јавност по состанокот на Г20 беше изоставена еднодецениската заложба дека земјите ќе се спротивставуваат на трговски протекционизам („we will resist all forms of protectionism“).

<http://news.forexlive.com/!/full-text-of-the-g20-statement-from-baden-baden-20170318>

¹¹ Од друга страна, во текот на неделата, беше забележана и привремена одбивност кон преземање ризик под влијание на терористичките напади во Лондон, така што на неделна основа приносите на десетгодишните државни обврзници во еврозоната беа пониски.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 20 – 24 март 2017

Селектирани пазарни показатели

Календар за периодот 27 – 31 март 2017 година

Понеделник 27 март	Вторник 28 март	Среда 29 март	Четврток 30 март	Петок 31 март
Германија – показател за деловната клима ИФО (март) Еврозона – монетарни и кредитни показатели (февруари)	САД – индекс за цените на недвижностите Кејс Шилер (јануари), доверба на потрошувачите според Конференцискиот одбор (март)	/	Еврозона – показател ЕСИ (март) Германија – првичен податок за стапката на инфлацијата (март) САД – првични барања за социјална помош (недела до 25 март), трета процена на БДП (квартал 4)	Јапонија – стапка на инфлација, стапка на невработеност, индустриско производство (февруари) Кина – произведен индекс ПМИ (март) Германија – трговија на мало (февруари), стапка на невработеност (март) Франција – стапка на инфлација (март) Еврозона – првичен податок за стапката на инфлација (март) САД – личен доход, лична потрошувачка, базичен дефлатор ПЦЕ (февруари), индекс Чикаго ПМИ, доверба на потрошувачите според Универзитетот Мичиген (март)